

Heemkundekring "De Baronie van Cranendonck"

Vereniging voor cultuur en natuur in de gemeente Cranendonck

Opgericht in 1957 Aangesloten bij de Stichting Brabants Heem

Postbus 2048, 6020 AA BUDEL IBAN Nr.: NL67 RABO 0109 5886 73

www.heemkundekringcranendonck.nl info@heemkundekringcranendonck.nl

Budel/Maarheeze, september 2018

Zeer geacht lid,

De Open Monumentendag in Dorplein was een geslaagde activiteit die we samen met onze zusterkring uit Hamont oppakten.

Onze volgende bijeenkomst is een lezing op **donderdag 27 september** door de Eindhovense stadsarcheoloog **drs. Nico Arts**. Hij spreekt die avond over het onderzoek, waarop hij binnenkort zal promoveren:

STAD EN PLATTELAND OP HET ZAND

De archeologie van boeren, burgers en elites, 1100-1650

Archeologisch onderzoek op het zand

Nico Arts

Aardewerk uit ca. 1200, gevonden te Budel

De jaren tussen ongeveer 1175 en 1250 worden tegenwoordig aangeduid als 'de grote overgang'. Op de Brabantse zandgronden worden in deze periode oude nederzittingsgronden op de zandruggen verlaten en verplaatst naar de randen van beekdalen. Het gebied wordt onderdeel van het hertogdom Brabant en er ontstaat een geheel nieuw type nederzetting: de stad. Gelijk met de commerciële schapenhouderij komt ook een markteconomie op gang. De duizenden jaren oude bouwwijze van het funderen van gebouwen in de grond maakt plaats voor bouwen op de grond. De materiële cultuur wordt aanzienlijk diverser en er ontstaan verschillen tussen burgers, boeren en elites. Tegelijkertijd wordt het christelijk geloof steeds meer herkenbaar met symbolen en rituelen die in grote delen van het landschap worden verspreid.

Veel gegevens die betrekking hebben 'de grote overgang' zijn bekend dank zij het archeologisch onderzoek in de middeleeuwse stadskern van Eindhoven en het omringende laatmiddeleeuwse platteland. Tijdens de lezing zal hiervan aan de hand van illustraties een beeld worden gegeven. Tevens wordt ingegaan op de maatschappelijke betekenis van de verworven kennis voor de huidige inwoners.

Over de spreker:

Nico Arts werkt al bijna dertig jaar als stadsarcheoloog van Eindhoven. Samen met vrijwilligers, project-medewerkers en studenten verrichtte hij tal van opgravingen. Vele daarvan betreffen de stadskern en laatmiddeleeuwse nederzettingen op het platteland. Momenteel werkt hij aan de verslaglegging van enkele grootschalige opgravingen en aan een actuele archeologische waardenkaart van Eindhoven. Recentelijk rondde hij een archeologisch-historische synthese af over de relatie tussen stad en platteland die in 2019 zal worden gepubliceerd.

Datum: donderdag 27 september aanstaande
Tijd: 20.00-ca. 22.00 uur
Locatie: Zaal 'De Reinder', Grootschoterweg 119, Budel-Schoot
Toegang: gratis voor leden, niet-leden betalen € 2,50

Mededelingen

- Onze **verdere activiteiten**:
 - Woensdag 24 oktober lezing Paul Moeyes: *'Het einde van de Eerste Wereldoorlog'*
 - Woensdag 28 november lezing Lia van Zalinghe: *'Gemeint en gemeenschap in Peelland'*
 - Vrijdag 14 december: gezelligheidsavond
- De **openstelling van onze Heemkamer** voor het najaar van 2018 is op de volgende donderdagen, telkens van 14.00-22.00 uur: 4 en 18 oktober, 1 en 15 november, 6 en 20 december. Op iedere woensdagmorgen komt de fotowerkgroep, op elke derde donderdag van de maand de werkgroep genealogie/kadaster bij elkaar.
- Onze **natuurwandelingen** (vertrek 09.30 Schepenhuis) vinden plaats op de zondagen 16 september: De Bever/Mulke, Hamont-Achel; 21 oktober: De Grote Peel, Ospel; 18 november: Hugterheide, Maarheeze; 16 december: De Malpie, Valkenswaard. Zie ook telkens de Grenskoerier.
- De **tentoonstelling "1918: Einde Eerste Wereldoorlog en treinontploffing in Hamont"** op de Achelse Kluis is nog elke zaterdag en zondag van 12.00-16.00 uur te bezoeken tot en met 28 oktober 2018 en daarna weer van 6 april tot en met 26 mei 2019;
- Houdt u onze vernieuwde **website** <http://heemkundekringcranendonck.nl> in de gaten? En volgt u ons via Facebook? Daar vindt u, sneller dan via de convocaties, agendaberichten, nieuws en interessante artikelen.
- Alle artikelen van de **Aa-kroniek** van 1982-2013 kunt u inmiddels via onze website bekijken.

Graag tot ziens bij de lezing in Budel-Schoot.

Het bestuur